

Seat No. : _____

NI-129

November-2018

M.A., Sem.-III

506 : Gujarati

(લઘુકથા - સ્વરૂપ અને અભ્યાસ)

(For Regular & External Students)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) 'લઘુકથા' એટલે શું તે સમજાવી, લઘુકથાના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (બંને)

- (1) આધુનિક યુગની લઘુકથાઓ
- (2) લઘુકથામાં સંવેદનનું મહત્ત્વ ચર્ચો.

- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4

- (1) 'કોઈ ક્ષુદ્ર ઘટના ચિત્તને એકાએક ઝંકૃત કરે અને એને વિશિષ્ટ ભાવપરિસ્થિતિમાં મૂકી દે ત્યારે લઘુકથાનો ઉદ્ભવ થાય.' – વિધાન ખરું છે કે ખોટું ?
- (2) ગુજરાતી લઘુકથાના જનક તરીકે કયા સાહિત્યકારને ઓળખવામાં આવે છે ?
- (3) 'પ્રત્યાલંબન' કૃતિના લેખકનું નામ આપો.
- (4) 'આઠમું પાતાળ' લઘુકથાસંગ્રહના લેખકનું નામ જણાવો.
- (5) 'આઈસબર્ગ' લઘુકથાસંગ્રહના સર્જકનું નામ જણાવો.
- (6) 'ત્રેપનમી બારી' લઘુકથાસંગ્રહના લેખકનું નામ આપો.

2. (A) લઘુકથાના લક્ષણોને આધારે 'વિકલ્પ' સંગ્રહની સમીક્ષા કરો. 14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (બંને)

- (1) 'વળામણાં' લઘુકથાનો આસ્વાદ
- (2) 'વિકલ્પ' લઘુકથાસંગ્રહના નારીપાત્રો

- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4

- (1) 'વિકલ્પ' સંગ્રહમાં કુલ કેટલી લઘુકથાઓ છે ?
- (2) ભાર્ગવ, સુનિત અને રમેશ કઈ લઘુકથાના પાત્રો છે ?

- (3) કઈ લઘુકથામાં ધૃતરાષ્ટ્રનો પુત્રપ્રેમ નહીં પણ એનું અંધત્વ કથાનું પ્રેરક બન્યું છે ?
- (4) ગણપત અને કુંવર કઈ લઘુકથાના પાત્રો છે ?
- (5) ‘આપણી બબલીની જ પગલી જાણે !’ – વિધાન કઈ લઘુકથાનું છે ?
- (6) ચૂસુફ અને જનક કઈ લઘુકથાના પાત્રો છે ?

3. (A) ‘ક્ષણનો ઝડપો’ સંગ્રહની લઘુકથાઓની વિશેષતા-મર્યાદા સદષ્ટાંત ચર્ચો. 14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (બંને)

- (1) ‘ક્ષણનો ઝડપો’ સંગ્રહના નારીપાત્રો
- (2) ‘ગાંધારી’ લઘુકથાનો આસ્વાદ

(B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 3

- (1) મીના કઈ લઘુકથાનું પાત્ર છે ?
- (2) ‘અગ્નિ પરીક્ષા’ લઘુકથાના નારીપાત્રનું નામ જણાવો.
- (3) ‘ક્ષણનો ઝડપો’ લઘુકથાસંગ્રહની પ્રથમ લઘુકથાનું શીર્ષક જણાવો.
- (4) ‘ક્ષણનો ઝડપો’ લઘુકથાસંગ્રહમાં કુલ કેટલી લઘુકથાઓ છે ?
- (5) ‘એટલા ટૂંકા પગારમાં તમારું, એનું અને એનાં બાળકોનું આટલી મોંઘવારીમાં કેમનું પૂરું થતું હશે ?’ – વિધાન કઈ લઘુકથાનું છે ?

4. (A) લઘુકથાના લક્ષણોને આધારે ‘પોચાણું’ સંગ્રહની સમીક્ષા કરો. 14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (બંને)

- (1) ‘જાતરા’ અને ‘સ્ત્રી’ લઘુકથાનો આસ્વાદ
- (2) ‘પોચાણું’ સંગ્રહની લઘુકથાઓની વિશેષતા

(B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 3

- (1) ‘એમ કરો ત્યાર તમ તમારે એકલા જઈ આવો...’ વિધાન કઈ લઘુકથાનું છે ?
- (2) રઘલો કઈ લઘુકથાનું પાત્ર છે ?
- (3) સ્ત્રીની પુત્ર માટેની ઝંખના – તૃષાને વ્યક્ત કરતી લઘુકથાનું શીર્ષક જણાવો.
- (4) દશરથલાલ કઈ લઘુકથાનું પાત્ર છે ?
- (5) ‘પોચાણું’ લઘુકથાસંગ્રહની પ્રથમ આવૃત્તિ કઈ સાલમાં પ્રકાશિત થઈ છે ?